

Tiltakozás és helyreigazítási kérelem

A Népszabadság egy féléven belül másodszer járt el velem szemben tisztességtelenül, felrúgva az Újságírói Etikai Könyvben megfogalmazott normákat, előírásokat. Az 1992. aug. 21-én S. A. tollából megjelent „Cseh megkeresés 1968-as ügyben” c. írásban a nevem úgy szerepelt *Czinege L., Biszku B., Korom és Fock* mellett, illetve ezek között, mintha legalábbis a vezérkar főnöke lettem volna. Mivel nem olvasom a Népszabadságot, a cikke a barátaim hívták fel a figyelmem. Tiltakoztam és helyreigazítást kértem. Három héten át letagadták egymást az illetékesek. Végül szeptember 15-én a rikk frója kimondta, hogy nem kapok szót és helyreigazítás sem lesz. A Magyar Újságírók Szövetségéhez fordultam. Az Etikai Bizottság november 12-én és december 10-én tárgyalta az ügyet és határozatban marasztalták el a felelős szerkesztőt. Felkérték a főszerkesztőt, hogy a cikk fróját vonja felelőségre.

A Népszabadságnál nem vették komolyan ezt az ejnye-ejnye számba menő „felelőségre vonást”. 1993. február 9-én a Népszabadság 16. oldalán gyalázkodó, becstelent sértő írás jelent meg Eörsi László tollából rólam, nyilván mások biztatására. Február 15-én a főszerkesztő természetesnek vette, hogy válaszolok az írásra. 17-én reggel leadtam a választ. Személyesen vittem be, hogy minél előbb megjelenessék. 22-én érdeklődtem először. Eljártatták ismét a szeptemberi lerázó hadműveletet. „Elment, nincs itt, nem tudom, én akkor még csak 10 éves voltam, nem

én döntök” stb. szövegek hangzottak el. Már megismertem a hangjukat, a titkárnő pedig már szégyellte magát, hiszen mindig hozzá tértem vissza. Március 1-jén sikerült beszélnem a főszerkesztővel, aki sokallotta a 7 oldalnyi írást, pedig a gyalázkodó cikk is 7 oldalt tett ki. Végül azt ígérte, hogy 1-2 nap múlva választ ad. Lerövidítettem az írást 5 oldalra, és 2-án reggel megjelentem a főszerkesztőnél. Nem várt, mondta, és nem értette, miért a vezérkart foglalkoztatom, hiszen én katona voltam és tudnom kellene... Közölte velem, hogy mindössze néhány soros helyreigazításnak ad helyt. Nekem azonban nem helyreigazításra volt és van szükségem, ezért az ajánlatot nem fogadtam el. Újra a MUOSZ-on a sor. Talán ők is megelégednek a Népszabadságnál következtesen alkalmazott különös etikai szokásokat.

A Népszabadságnak leadott cikkben arról írtam, hogy mind a február 9-én megjelent Eörsi-féle cikkben, mind a NAP-TV február 11-i adásában a „Sortűz a HM előtt 1956. okt. 24-én” című könyv lett volna a téma, de helyette mindkettő az én 1956-os múltamat boncolgatta, ami nemigen érdekel senkit. Közben azért arra is jutott néhány sor a cikkben, illetve néhány perc az adásban, hogy a könyvet is „letegyék”, és a sortűzről, melynek következtében több tíz ember meghalt, mint humbergről beszéljenek. Eörsi egyenesen azt bizonygatta, hogy a civilek meggondolatlansága idézte elő a fegyver-

használatot. Mintha nem is 1993-ban, hanem 1957-ben lennénk. Akkor is azt állították, hogy az egymás után eldördült sortűzeket (Debrecen, Miskolc, Szabadszállás, Tiszakécske, Szeged, Kecskemét, Kaposvár, Eger, Salgótarján, Tatabánya, Esztergom, Mosonmagyaróvár, Zalaegerszeg, Csepel stb.) a civilek meggondolatlansága váltotta ki, mert ők szálltak szembe a hatalommal fegyver nélkül, egy szál zászlóval a kezükben.

A NAP-TV-ben február 26-án erről folyt a vita. A sortűzet tagadók közben rájöhettek, hogy ezt letagadni már nem lehet, ezért a napot átteszik 25-re, amikor néhány fegyveres valóban lőtte a HM épületét a padlásokról. Itt azonban csupán néhány támadóról van szó, és a szovjet páncélosok az átfésülés érdekében el is hagyják a teret, sőt rá is lőnek a magyarokra, mert nem egyeztettek az akciók. Mivel itt bizonyítani lehetne, hogy visszalóttek, ez tűzharcnak vehető, de 24-én nem lőtt senki. Tóth Elemér volt főhadnagy szerint a kb. 80-100 sebesültnél és halottnál még egy ócska pisztolyt sem találtak. Voltak, akik egymás kezét fogták. K. Miklós 23 éves postás 24-én a munkahelyére akart bemenni, és a téren kb. 30 halottat látott. B. Lajos ma 81 éves és a tér 10. sz. bejárata előtt 6 halottat látott feküdni. Józsa Miklós százados 24-én reggel igyekezett a HM-be a munkahelyére 9 óra tájban, csizmája csúszkált a vérben. Sárközi Endre hadbíró ezredet a miniszter 23-án este

rendelte magához, és reggel akarta elhagyni a HM-et, de a sortűz még ott érte.

Az 1956-os iratok 1. csomójában lévő jelentések mind-egyike külön kiemeli a 24-i dátumot, és sok halotról, mások 8 halotról beszélnek. Maga a HM védelmét megszervező szervezési csoportfőnök több helyen is 24-et említ. Elmondta, hogy ő szervezte meg a rohamcsoportot, melynek tagjai az udvaron át menekülők közül lettek két embert. Mátékovics Csilla, aki a szóban forgó házban lakott, elmondta, hogy a falak mellett feküdtek a viaszárga arcú fiatalok. Miután bebizonyosodott a sortűz ténye, most át kellene menteni azt 25-re, mert akkor már tűzharc lehetne az, ami 24-én tömeggyilkosság, hiszen az oroszok sem állítják, hogy a „támadóknál” fegyver volt. Nem sebesült és nem halt meg egyetlen szovjet katona sem. Semmi kétség tehát, a sortűz megtörtént. Ami a könyvből kimaradt (Önvallomás Eörsi úr kívánságára).

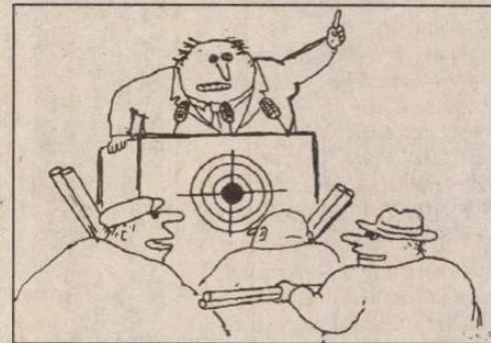
1956. október 23-án Pécsen tartózkodtam. 27-én Mohácsra rendelték bennünket a 28-ra tervezett tüntetés megakadályozására. A rendőrség épületében voltunk, melyet a több ezer tömeg megtámadott. Társaim valamennyien lőni akartak. Kimentem és szóltam a tüntetőkhöz. Megnyugodtak. Ezért később 3 tiszti feljelentett.

December elején Tatabányára vezényeltek karhatalmi szolgálatra, ahol március 12-ig szolgáltam. December 6-án a pártbizottságnál nem álltam a Beer János által vezényelt pufajkások ol-

dalára, akik este belelőttek a tömegbe. Berék feljelentettek, és követelték azonnali eltávolításomat. Az általam vezetett csoport tagjai 3,5 hónap alatt nem vertek meg senkit, nem gyűjtöttek be sem szökött rabokat, sem fegyvereket. Mindazt ma is bizonyítják az ottani lakosok és a volt vajaknász iskola akkori hallgatói, akikkel ma is kapcsolatot tartok.

1957. augusztus 20-án közel 1500 személy kapta meg a Munkás—Paraszt Hatalomért Emlékérmét. Az 1957. szeptember 19-én kelt 0260. Szű. Csf. számot viselő Minisztertanácsi előterjesztés szerint azonban 57 fő „érdemtelenné vált az emlékérem viselésére”. Az én nevem ezek között szerepel. Bizonyosan nem azért, mert „...nagy ügybuzgalommal tevékenykedtem a karhatalomban”. 1957 végén a tanszék kiemelkedő eredményei ellenére leváltottak a tanszékvezetői beosztásból, és 6 fizetési fokozattal alacsonyabb beosztásba helyeztek vidékre. Két kérelmem ellenére sem szereltek le. 1957. február végén a pol. ov. és a PB-titkár (Tóth és Medics) javasolták a pártba való visszavételemet. Ekkor írtam velem szinte diktálásra és kapkodva egy kérvényfélért, mely tele van dátumhibákkal és igaztalan állításokkal. Ez utóbbi nem érdekelt senkit. Az egészről az az egy mondat volt a lényeges, melyben kijelentettem, hogy a párt tagja szeretnék lenni ismét.

1958 őszén Budapestre jöhettek még egy fokozattal alacsonyabb beosztásba. Szakadá-

sig dolgoztam. 1961-ben egy véletlen folytán ezred törzsfőnöki beosztást kaptam Aszódon. Hihetetlenül sikeres két év után Imre Gábor, a hadművelési csoportfőnök hadművelési főtisztú helyet ajánlott a vezérkarnál. Egy év múlva alosztályvezető voltam. 1966 őszén Imre tábornok javaslatára beiskoláztak a moszkvai Vezérkari Akadémiára. 1969-ben osztályvezetői beosztással várt. 1978-ban 49 évesen tábornokká neveztek ki. Ahol szolgáltam, ott iskolát teremtettem. Az általam vezetett csapat vagy szerv mindig a legjobbak között volt. Ezért és csak ezért tűrtek meg. 1987 végén hétfőről szerdára elhagytam a hadsereget és nyugdíjba mentem, mert megint le akartak építeni egy vadász javára, mint 1976-ban tették. Megelégedtem.

Pufajkás soha nem voltam. Hogy a karhatalomban kényeszerültem szolgálni, mindig szégyelltem, örökre szégyellni fogom és ezzel soha nem tudnék büszkélkedni. Bár mi soha, senki ellen nem alkalmaztunk erőszakot, tettünk akkor is szégyellni való, mert pusztá jelenlétünkkel is hozzájárultunk egy elnyomó, nemzetellenes kormány hatalmának megszilárdulásához.

Berki Mihály